

Zákon č. ...
Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku
o právnom postavení a združovaní cirkevných zborov
(návrh)

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

CIEĽ ZÁKONA

1. § Tento zákon ustanovuje právne postavenie cirkevných zborov Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku (ďalej len Cirkev) a spôsob združovania matkocirkevných zborov.

2. § Cirkevný zbor je právne organizovanou samosprávnou jednotkou so spoločným zámerom, ktorá na určitom území spája jednotlivcov a rodiny k spoločnému pestovaniu reformovaného kresťanského života (pozmeniť: (2) odsek § 9 Ústavy a § 1 I. Štatútu).

3. § Tento zákon v rámci cirkevného zboru od seba rozlišuje právne postavenie matkocirkevného zboru, dcérocirkevného zboru, združeného matkocirkevného zboru (združeného zboru), diasporálneho zboru a misijného zboru.

ZÁKLADNÉ PRINCÍPY

4. § Cirkevný zbor – pri zachovaní cirkevnej ústavy, zákonov a štatútov – samostatne vedie svoje záležitosti.

Princíp budovania zdola

5. § (1) Cirkev na základe samosprávneho práva a práva sebaurčenia – ako neodňateľného práva – cirkevných zborov v záujme spolunažívania, jednotného náboženského života viery podľa Písma, jednotného zastupovania, vzájomnej pomoci, mravnej osobnej ochrany a v záujme uchránenia cirkevného majetku tvorí jednotu týchto cirkevných zborov.

(2) Cirkevné zbory za účelom uplatnenia záujmov uvedených v odseku (1) § 5 sa podradia právnym predpisom platným na celú Cirkev, aj v ohľade tvorby vlastných právnych predpisov.

(3) Cirkev môže obmedziť neodňateľné práva cirkevných zborov iba do takej miery, do akej miery zachovanie a udržanie niektorých alebo všetkých záujmov uvedených v odseku (1) § 5 to požaduje

Parochiálne právo

6. § (1) Cirkevné zbory, ktoré udržiujú samostatnú duchovenskú stanicu sú popri sebe nezávislými samostatnými samosprávnymi jednotkami s rovnakými postavením, a preto disponujú parochiálnym právom.

(2) Subjektom parochiálneho práva je duchovný zastávajúci duchovenskú stanicu cirkevného zboru, predmetom je duchovenská služba na území cirkevného zboru vyplývajúca zo zastávanej duchovenskej stanice.

(3) Parochiálne právo je nedotknuteľné, obmedzené môže byť len právnym predpisom schváleným na vyššej úrovni ako cirkevný zbor ak zachovanie alebo udržanie záujmov uvedených v odseku (1) § 5 to požaduje.

I. HLAVA

PRÁVNE POSTAVENIE CIRKEVNÝCH ZBOROV

Matkocirkevný zbor

7. § (1) Samostatným matkocirkevným zborom je cirkevný zbor, ktorý je schopný a ochotný samostatne udržať duchovenskú stanicu, respektíve ktorý samostatne udržiava duchovenskú stanicu.

(2) Cirkevný zbor, ktorý počas dvoch rokov priebežne samostatne neudržiava duchovenskú stanicu, sa zo zákona stáva dcérocirkevným zborom, s výnimkou ak učiní obojstranne schválené vyhlásenie o združení s iným matkocirkevným zborom. Zmenu právneho postavenia na dcérocirkevný zbor schvaľuje a konštatuje Synodná rada na základe podania seniorátu.

8. § Matkocirkevný zbor svoje práva a povinnosti vykonáva prostredníctvom zákonne volených orgánov a funkcionárov (II. Št § 3).

(1) Všeobecné práva matkocirkevného zboru vyplývajúce z jeho právneho postavenia:

a) spravuje sa samostatne, a v rámci osobných a majetkových práv vzťahujúcich sa na neho vydáva opatrenia;

b) ohľadne § 4 a odseku (2) § 5 môže vydávať presbyterské uznesenia a cirkevnozborové nariadenia vzťahujúce sa na neho;

c) môže udržiavať duchovenskú stanicu, za účelom čoho mu prislúcha parochiálne právo;

d) za účelom obsadenia duchovenskej stanice volí vlastného duchovného;

e) za účelom napomáhania duchovenskej služby, pod dozorom duchovného zastávajúceho duchovenskú stanicu môže prijať kaplána a prideleného duchovného, ak zabezpečí prostredie potrebné k prijatiu kaplána a prideleného duchovného;

f) môže stanoviť duchovenské služby, ktoré majú byť vykonávané na území cirkevného zboru, seniorálnemu valnému zhromaždeniu môže podať návrh na určenie alebo zmenu jazyka týchto služieb (zmeniť Ústavu);

g) môže k nemu byť priradený dcérocirkevný zbor, alebo diasporálny zbor;

h) môže disponovať vlastným majetkom, v rámci zákonných možností môže uzatvárať právne úkony so vzájomným záväzkom;

i) má právo pečiatkovať a overovať;

j) vo voľbách na funkcie Generálnej cirkvi a seniorálne funkcie disponuje volebným právom;

k) v seniorálnom valnom zhromaždení disponuje zastupiteľským a hlasovacím právom;

l) do vlastného presbytéria môže pozvať jedného zástupcu – s hlasovacím právom – z diasporálneho zboru na ktorý dohliada;

m) prostredníctvom štatutárnych zástupcov ohľadne záležitosti Cirkvi má právo získať informácie od orgánov seniorátu, v opodstatnenom prípade od orgánov Cirkvi.

n) zohľadniac ochranu osobných údajov druhému cirkevnému zboru alebo inému orgánu môže o sebe poskytnúť údaje;

o) v rámci zákonných možností rozhoduje v disciplinárnych záležitostiach členov a svetských funkcionárov cirkevného zboru – okrem kurátora.

(2) Všeobecné povinnosti matkocirkevného zboru vyplývajúce z jeho právneho postavenia:

a) zabezpečenie nepretržitého hlásania Slova Božieho týždenne, a zabezpečenie prostredia vhodného pre túto službu;

b) zabezpečenie slušného bývania pre duchovného;

c) udržiavanie fary (opravy, režijné náklady, úhrada poistení);

d) úhrada nákladov služobnej cesty duchovného vykonanej v súvislosti s vybavovaním záležitostí matkocirkevného zboru;

- e) úhrada administratívnych nákladov vedenia úradu;
- f) v spoločných záležitostiach s k nemu prislúchajúcim dcérocirkevným zborom vyžiadanie súhlasu presbytéria dcérocirkevného zboru;
- g) pozvanie valného zhromaždenia dcérocirkevného zboru na valné zhromaždenie voliace duchovného;
- h) zapojenie sa do spoločnej služby a reprezentácie Cirkvi, respektíve príspevok na to, v opodstatnených prípadoch môže využiť právo osobitného názoru;
- i) poskytnutie údajov pre seniorát a Cirkev;
- j) úhrada príspevkov predpísaných Cirkvou a seniorátom;
- k) zúčtovanie spoločných nákladov smerom k dcérocirkevnému zboru;
- l) uskutočnenie ročne aspoň jedného spoločného zasadnutia presbytéria s dcérocirkevným zborom, aby prerokovali spoločné záležitosti, ako voľba delegátov do seniorálneho valného zhromaždenia, a vykonali zúčtovanie;
- m) presbytéria matkocirkevného zboru a dcérocirkevného zboru v pomere platieb do všeobecného fondu určených seniorátnou radou spoločne volia vo voľbách v senioráte a generálnej cirkvi.

9. § (1) Matkocirkevný zbor zanikne, ak v zmysle odseku (2) § 7 sa stane dcérocirkevným zborom, alebo sa bez možnosti evidencie členov vylúdni.

(2) Zaniknutie konštatuje Synodná rada na základe podania seniorátu.

(3) Matkocirkevný zbor, ktorý zanikol cestou vylúčenia bez možnosti evidencie, nemôže ďalej uplatňovať práva a povinnosti vyplývajúce z jeho právneho postavenia, stráca právne postavenie a identifikačné číslo.

(4) S majetkom matkocirkevného zboru, ktorý zanikol cestou vylúčenia bez možnosti evidencie disponuje seniorát, ktorý tento majetok priradí k inému existujúcemu v prvom rade matkocirkevnému, v druhom rade dcérocirkevnému zboru na území seniorátu.

Dcérocirkevný zbor

10. § Dcérocirkevný zbor je cirkevný zbor, ktorý po stránke duchovenskej starostlivosti a správy patrí k niektorému susednému alebo blízkeму matkocirkevnému zboru, samostatne neudržiava duchovenskú stanicu, ale patriac k danému matkocirkevnému zboru spoločne udržiava duchovenskú stanicu a jeho farský úrad je vedený na území matkocirkevného zboru.

11. § Dcérocirkevný zbor svoje práva a povinnosti vykonáva prostredníctvom zákonne volených orgánov a funkcionárov (II. Št § 3).

(1) Všeobecné práva dcérocirkevného zboru vyplývajúce z jeho právneho postavenia:

- a) spravuje sa samostatne, a v rámci osobných a majetkových práv vzťahujúcich sa na neho vydáva opatrenia;
- b) ohľadne § 4 a odseku (2) § 5 môže vydávať presbyterské uznesenia a cirkevnozborové nariadenia vzťahujúce sa na neho;
- c) spolu s matkocirkevným zborom môže udržiavať duchovenskú stanicu, preto patrí pod parochiálne právo matkocirkevného zboru;
- d) jeho valné zhromaždenie sa môže zúčastniť na valnom zhromaždení matkocirkevného zboru voliaceho duchovného s hlasovacím právom;
- e) môže stanoviť duchovenské služby, ktoré majú byť vykonávané na území cirkevného zboru, seniorálnemu valnému zhromaždeniu môže podať návrh na určenie alebo zmenu jazyka týchto služieb (zmeniť Ústavu);
- f) môže disponovať vlastným – od matkocirkevného zboru oddeleným – majetkom, v rámci zákonných možností môže uzatvárať právne úkony so vzájomným záväzkom;
- g) má právo pečiatkovať a overovať;
- h) od matkocirkevného zboru môže požiadať zúčtovanie spoločných výdavkov;

i) uskutočnenie ročne aspoň jedného spoločného zasadnutia presbytéria s matkocirkevným zborom, aby prerokovali spoločné záležitosti, ako voľba delegátov do seniorálneho valného zhromaždenia, a vykonali zúčtovanie;

j) presbytéria dcérocirkevného zboru a matkocirkevného zboru v pomere platieb do všeobecného fondu určených seniorátnou radou spoločne volia vo voľbách v senioráte a generálnej cirkvi;

k) prostredníctvom svojich zástupcov ohľadne záležitosti Cirkvi má právo získať informácie od orgánov seniorátu, v opodstatnenom prípade od orgánov Cirkvi.

(2) Všeobecné povinnosti dcérocirkevného zboru vyplývajúce z jeho právneho postavenia:

a) zabezpečenie nepretržitého hlásania Slova Božieho týždenne, a zabezpečenie prostredia vhodného pre túto službu;

b) úhrada príspevku k udržaniu duchovenskej stanice v pomere konštatovanom na spoločnej presbyterskej schôdze (odstavec i) odsek (2) § 8) na základe porovnania príspevku do všeobecného fondu s matkocirkevným zborom a stanovenom seniorským úradom;

c) účasť v spoločných záležitostiach s matkocirkevným zborom;

d) úhrada nákladov služobnej cesty duchovného vykonanej v súvislosti s vybavovaním záležitostí matkocirkevného zboru;

e) zapojenie sa do spoločnej služby a reprezentácie Cirkvi, respektíve príspevok na to, v opodstatnených prípadoch môže využiť právo osobitného názoru;

f) úhrada príspevkov predpísaných Cirkvou a seniorátom.

12. § (1) Dcérocirkevný zbor zanikne, ak ku udržiavaniu spoločnej duchovenskej stanice v pomere platieb do všeobecného fondu neprispieje aspoň vo výške 10% nákladov, v tomto prípade sa zo zákona stáva diasporálnym zborom. Zmenu na diasporálny zbor a skutočnosť rozpustenia presbytéria konštatuje Synodná rada na základe podania seniorátu.

(2) Dcérocirkevný zbor zanikne aj v prípade ak, sa bez možnosti evidencie členov vylúdní. Zaniknutie konštatuje Synodná rada na základe podania seniorátu.

(3) Dcérocirkevný zbor, ktorý zanikol stráca právne postavenie a identifikačné číslo a nemôže ďalej uplatňovať práva a povinnosti vyplývajúce z jeho právneho postavenia.

(4) S majetkom dcérocirkevného zboru, ktorý zanikol disponuje seniorát, ktorý tento majetok priradí v prvom rade k príslušnému matkocirkevnému zboru, v druhom rade k inému existujúcemu dcérocirkevnému zboru na území seniorátu.

Združený cirkevný zbor

13. § Združené cirkevné zbory s účinnosťou tohto zákona sa stávajú združenými matkocirkevnými zbormi, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona.

Diasporálny zbor

14. § (1) Členovia reformovanej kresťanskej cirkvi, ktorí bez cirkevnej organizácie, ale so zámerom vytvorenia zboru roztrúsene žijú medzi inovercami tvoria diasporálny zbor. Diasporálny zbor za účelom duchovnej opatery je príslušným seniorálnym valným zhromaždením priradený k niektorému matkocirkevnému zboru. (II. Št § 1).

(2) Diasporálny zbor je taktiež zhromaždenie, medzi ktorými duchovný niektorého matkocirkevného zboru rozpozná možnosť hlásania Slova, následkom čoho – bez cirkevnej organizácie – medzi nimi pravidelne vykonáva duchovenskú službu; a neprestajne sa usiluje o to, aby sa diasporálny zbor stal cirkevným zborom.

15. § Ak duchovný slúžiaci v diasporálnom zbore pozoruje splnenia podmienok stať sa dcéro- alebo matkocirkevným zborom, a členovia diasporálneho zboru vyjadria súhlasné stanovisko

vzťahujúce sa na to, je povinný u seniorálnej rady požiadať o prekvalifikovanie diasporálneho zboru na cirkevný zbor.

16. § Ak na území alebo v obvode matkocirkevného zboru môžu byť vytvorené diasporálne zbory, duchovný príslušného matkocirkevného zboru je povinný to rozpoznať a začať tam službu.

17. § Diasporálny zbor prostredníctvom svojho zástupcu s hlasovacím právom sa môže zúčastniť v presbytériu matkocirkevného zboru, ktorý naňho dohliada, ak to presbytérium príslušného matkocirkevného zboru schváli.

Misijný zbor

18. § (1) Členovia reformovanej kresťanskej cirkvi, so zámerom vytvoriť zbor na ktorý – nakoľko to považuje za strategického hľadiska za dôležité – bezprostredne dohliada Cirkev tvoria misijný zbor.

(2) Cirkev môže zriadiť misijný zbor kdekoľvek.

19. § Udržovanie duchovenskej stanice misijného duchovného preverného Cirkvou vykonávať duchovenskú starostlivosť a správu misijného zboru zabezpečuje Cirkev.

20. § Misijný zbor za účelov vlastnej organizácie môže zriadiť presbytérium a voliť kurátora.

21. § (1) Cirkev na misijný zbor dohliada prostredníctvom dozerajúceho duchovného menovaného k duchovnému poverenému vykonávať duchovenskú starostlivosť a správu misijného zboru.

(2) Dozerajúci duchovný misijného duchovného o živote misijného zboru podáva raz ročne hlásenie Synodnej rade.

II. HLAVA

ZDRUŽOVANIE CIRKEVNÝCH ZBOROV

Formálne podmienky združenia

22. § (1) Dva matkocirkevné zbory existujúce v jednom senioráte, ktoré za účelom zmiernenia nákladov súvisiacich s udrжанím duchovenskej stanice sa vzájomne zaviazajú, o združení pre seniorálne valné zhromaždenie učinia spoločné písomné vyhlásenie, a na základe podania seniorátu Synodná rada ich spoločnú vôľu schváli a vyhlási, tvoria združený matkocirkevný zbor.

(2) Združovať sa môžu iba tie matkocirkevné zbory, z ktorých aspoň jeden matkocirkevný zbor nie je schopný samostatne udržať duchovenskú stanicu, prekvalifikovanie na dcérocirkevný zbor vylúči, a počet členov s volebným právom jedného matkocirkevného zboru tvorí aspoň 30 % počtu členov s volebným právom druhého matkocirkevného zboru, ktoré sa chcú združiť.

(3) Matkocirkevné zbory sa združujú z vlastnej vôle. Ak existuje dôvod na združenie (odsek (2) § 7), ale dotknutý matkocirkevný zbor to nepozoruje, príslušná seniorálna rada z úradu začne dohodovacie rokovania medzi matkocirkevným zborom, ktorý vytvoril dôvod združenia a matkocirkevným zborom, ktorý by bol schopný najoptimálnejšie prijať združenie, aby matkocirkevné zbory primäl na združenie. Dohodovacie rokovanie môže trvať nanajvýš 60 dní, v prípade neúspešného rokovania sú smerodajné nasledujúce nariadenia odseku (2) § 7.

Právne postavenie združeného matkocirkevného zboru

23. § (1) Matkocirkevné zbory zúčastnené na združení následkom združenia si zachovávajú právne postavenie matkocirkevného zboru, ako výsledok združenia za zaväzujú navzájom spolupracovať, a tým nimi vytvorené právne vzťahy majú matkocirkevný charakter.

(2) Štatutárnym zástupcom združeného matkocirkevného zboru je duchovný pôsobiaci v duchovskej stanici a kurátori oboch matkocirkevných zborov.

(3) Do právneho vzťahu združenia matkocirkevné zbory prinášajú aj k nim prislúchajúce dcérocirkevné zbory, ktoré sa stávajú dcérocirkevnými zbormi združeného matkocirkevného zboru.

(4) Združenie je cirkevnoprávny proces a výsledok, združeným matkocirkevným zborom sa nevytvára nová právnická osoba. Združený matkocirkevný zbor je Cirkvou vedený na evidenčnom liste cirkevného zboru.

24. § (1) K všeobecným právam a povinnostiam združeného matkocirkevného zboru sú smerodajné všeobecné práva a povinnosti matkocirkevného zboru.

(2) Matkocirkevné zbory zúčastnené na združení sú povinní po stránke mravnej aj majetkovej vzájomne si pomáhať.

25. § (1) Následkom združenia združený matkocirkevný zbor – v poradí schválenom spoločnou dohodou oboch matkocirkevných zborov – používa názov oboch matkocirkevných zborov, spojený s pomlčkou.

(2) Následkom zaniknutia združenia, cirkevný zbor môže používať iba vlastný názov.

Obsah právneho vzťahu združenia

26. § (1) Po združení matkocirkevné zbory si ponechávajú vlastné správne orgány.

(2) Matkocirkevné zbory svoje vnútorné záležitosti riadi v rámci vlastného presbytéria a vlastného cirkevno-zborového valného zhromaždenia.

(3) Za účelom riadenia spoločných záležitostí – združovanie, hospodárske záležitosti, zahraničné styky, voľba duchovného, udržiavanie duchovskej stanice, vedenie služby a úradu, súdne záležitosti – presbytérium respektíve cirkevno-zborové zhromaždenie oboch matkocirkevných zborov zasadá spoločne, za predsedníctva duchovného a oboch kurátorov.

(4) Združený matkocirkevný zbor za účelom vedenia spoločných záležitostí v rámci jednotlivých rozhodovacích orgánov môže voliť funkcionárov charakteristických pre cirkevný zbor (tlačový referent, mendík), čo nevylučuje pôsobenie vnútorných referentov v jednotlivých matkocirkevných zborov.

(5) Združený matkocirkevný zbor za účelom vedenia spoločných hospodárskych záležitostí je povinný zvoliť spoločného pokladníka, ktorý je zodpovedný spoločne zasadať presbytériu.

(6) Matkocirkevné zbory zúčastnené na združení po stránke cirkevnej správy a disciplíny sú voči seniorátu a Cirkvi zodpovedné samostatne.

Majetko-právny vzťah združenia

27. § Pred združením matkocirkevné zbory hodlajúce sa združiť o vlastnom majetku zostavia inventár majetku, ktorý sa schváli vlastným presbytériom, a ktorý sa na seniorskom úrade uloží do depozitu.

28. § (1) Počas doby trvania združenia združené matkocirkevné zbory vedú aj spoločnú pokladňu, do ktorého matkocirkevný zbor z vlastného majetku uhrádza každý rok aspoň 60 % výšky nákladov súvisiacich s udržiavaním duchovskej stanice za predchádzajúci rok.

(2) Zo spoločnej pokladne môžu byť uhrádzané iba náklady súvisiace s údržbou duchovskej stanice, s výkonom duchovskej služby, s vedením farského úradu, spoločnou správou a so spoločne usporiadanými podujatiami.

29. § Matkocirkevné zbory zúčastnené na združení za účelom úpravy majetko-právnych vzťahov v rámci písomnej dohody sa môžu uznieť aj inak, ako je to uvedené v § 28, ak táto dohoda

vytvorí priaznivejšie majetkový právny vzťah pre obe matkocirkevné zbory, ako to určujú ustanovenia tohto zákona. Táto písomná dohoda musí byť na základe podania seniorátu schválená Synodnou radou.

Majetkové práva a povinnosti matkocirkevných zborov zúčastnených združenia

30. § Matkocirkevný zbor vlastným majetkom zodpovedá za tie osobitné pozdĺžnosti, ktoré vznikli pred združením, alebo ktoré vznikli následkom spáchania trestnej činnosti alebo disciplinárneho priestupku počas doby trvania združenia, alebo počas prerušenia právneho vzťahu združenia.

31. § Matkocirkevné zbory vlastným majetkom samostatne sami disponujú.

32. § Matkocirkevné zbory zúčastnené na združení aj medzi sebou môžu uzatvárať tak bezplatné právne úkony ako aj právne úkony so vzájomným záväzkom (predaj, výmena, darovanie, pôžička). K právnym úkonom týkajúcich sa nehnuteľností, respektíve cirkevného hnutel'ného majetku s mimoriadnou vysokou duševnou hodnotou je potrebné na základe podania seniorátu vyžiadať súhlas Synodnej rady

Zánik združenia

33. § (1) Zdužený matkocirkevný zbor zanikne, ak aspoň jeden z matkocirkevných zborov zúčastnených v právnom vzťahu zanikne, ak:

- a) sa stane dcérocirkevným zborom;
- b) sa stane diasporálnym zborom;
- c) sa bez možnosti evidencie členov vylúdni;
- d) spoločným a konečným rozhodnutím zrušia združenie;
- e) združenie je z úradu zrušené Synodnou radou alebo cirkevným súdom.

(2) Združenie treba z úradu zrušiť, ak sa právny vzťah nemôže napraviť, nakoľko:

- a) niektorý matkocirkevný zbor zúčastnený na združení sa previnil a porušil právny vzťah združenia;
- b) alebo ak nespĺňajú podmienky súvisiace s právnym vzťahom, alebo záväzky prevzaté z právneho vzťahu.

34. § Následkom rozchodu sa treba usilovať obnoviť majetkový stav platný pred združením.

OSOBYTNÉ USTANOVENIA

TITULÁRNY MATKOCIRKEVNÝ ZBOR

35. § (1) Matkocirkevnému zboru, ktorý disponuje historicky významným a potvrdeným vecným, duchovným alebo osobným dedičstvom, a tým tvorí pamät'né miesto historickej minulosti, ale nie je schopný samostatne udržať duchovenskú stanicu, teda spĺňať podmienky stať sa dcérocirkevným zborom, a združenie s iným matkocirkevným zborom vylučuje môže príslušné seniorálne valné zhromaždenie prideliť titul „titulárny matkocirkevný zbor“. Pridelenie titulu seniorálnym valným zhromaždením schvaľuje Synodná rada.

(2) Cirkevný zbor získajúci tento titul je povinný vo svojom úradnom názve užívať názov „titulárny matkocirkevný zbor“.

(3) Právne postavenie titulárneho matkocirkevného zboru zodpovedá právnemu postaveniu dcérocirkevného zboru.

(4) Titulárni cirkevný zbor zanikne, ak sa naplnia zákonné podmienky stať sa diasporálnym zborom, alebo sa bez možnosti evidencie členov vylúdni.

(5) Ostatné ustanovenia vzťahujúce sa na titulárny matkocirkevný zbor sú zhodné s ostatnými ustanoveniami vzťahujúcimi sa na dcérocirkevný zbor.

ZÁVERČNÉ USTANOVENIA

NADOBUDNUTIE ÚČINNOSTI

36. § Tento zákon nadobúda účinnosť 2011.